ARCHIVE COPY

Հրատարակութիւն Ամերիկահայոց Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume II - Number 5 September, 1979

Report of the Armenian Committee for Aid to Lebanon

In October 1978, the Civil War in Lebanon erupted once again and progressed to fierce heights. Bourj-Hamoud, the densely populated Armenian community, became the central target of all warring factions. Consequently, businesses, homes, churches, and schools suffered great physical and financial damages. Unemployment and economic standstill ensued. Even the community's moral spirit was deeply wounded when the Bikfaya Monument, symbolizing the rebirth of the Armenian nation, was bombed.

The Lebanese-Armenian community, one of the national and cultural centers of the Armenian diaspora, was gravely endangered. In these critical moments, it became necessary for Armenians everywhere to make sacrifices in order to help them. The Catholicoi Khoren I and Karekin II, together with representatives of various Armenian political and cultural organizations, devotedly set upon this task. Telegrams were sent to Vazken I, Catholicos of All Armenians and other Armenian leaders abroad. On the invitation of His Holiness Vazken I, on November 9 thru 12, 1978, there was a consultation meeting between the delegates of the two Sees. After this meeting, a joint appeal was issued on November 11, 1978, so that all forces would unitedly work towards the rehabilitation of Lebanon. Vazken I Vehapar sent a personal communication to all Armenians asking them to aid Lebanon. Under the auspices of the three Catholicoi, the Central Committee of Social and Economic Rehabilitation of Lebanon, represented by all Armenian religious, cultural, political and philanthropic organizations, was formed.

Responding to this appeal, the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, under the auspices of Bishop Mesrob Ashjian, formed the Committee for Aid to Lebanon, consisting of twenty members representing the Churches, the A.R.F., A.Y.F., A.R.S., Hamazkaine Cultural Association and Homenetmen. The members were: Bishop Mesrob Ashjian, President; Dr. Varant Hagopian, Chairman; Mrs. Anahid Koeseian, Co-Chairman; Mr. Michael Haratunian, Treasurer; Mr. Stepan Stepanian, Secretary; Mr. Haig Aram Arakelian, Robert Kaloustian, Vram Yegparian, Dr. Ohan Tabakian, Mr. Joseph Topalian, Mr. Milton Gelenian, Dr. John Manuelian, Mr. Haig Markarian, Mrs. Shake Minassian, Mr. Shant Haroutunian, Mr. Vahakn Hovnanian, Mr. Hratch Chalian, Mr. Walter Bandazian, Mr. Kenneth Sarajian, Mr. Robert Derian and Mrs. Arpi Papazian.

This Committee started its work with great determination. Communiques and cir(Continued on page 3)

Antelias, April 30, 1979

His Grace
Bishop Mesrob Ashjian
Prelate
Prelacy of the Armenian Apostolic
Church of America
New York

Your Grace:

We would like to express our deepest gratitude to the Prelacy authorities, to the Committee for Aid to Lebanon and to all the faithful Armenians both in the United States and Canada, who, under the auspices of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, carried on the fund raising for Lebanon with efficiency and a spirit of dedication.

Once again you graciously manifested that the Christian faith and love, and the feelings of solidarity and positive consciousness are well preserved in your lives. These are times when the Lebanese Armenian community is in dire need of this kind of solidarity. Having grasped the importance of this Pan-Armenian spirit of cooperation, you reached out to your brethren at this time of need. The impressive and well organized Solidarity Day activities of February 4, 1979, by all communities under the auspices of the Eastern Prelacy, was a source of encouragement for the Lebanese Armenians.

Please convey our greetings and pastoral love to all the fund raising committees, to the generous donors and dedicated Armenians. Our heartfelt appreciation for their sacrificial offerings which played a significant role in the urgent rehabilitation process of the Lebanese Armenian community.

We pray to God almighty to strengthen you and flourish the ecclessiastical, cultural, educational and national life of your community through your devoted services.

Yours with fatherly love and blessings,

Prayerfully,

Karekin II Co-Adjutor Catholicos Khoren I Catholicos of the Great House of Cilicia

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ԼԻԲԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ

Լիբանանի մէջ 1975 Ապրիլին ծայր տուած քաղաքացիական պատերազմը աւելի սաստիկ կերպով բռնկեցաւ 1978 Հոկտեմբերին։ Պուրճ Համմուտի եւ այլ թաղերու հայահոծ բնակչութիւնը թիրախ դարձաւ անհաշիւ ռմբակոծումներու եւ արձակազէններու խուլ գնդակներուն։ Այս ռմբակոծումներուն հետեւանքով բազմաթիւ Հայեր զոհ դարձան, Հայ բնակարաններ եւ վաճառատուներ քանդուեցան, մեր եկեղեցիներն ու դպրոցները ահագին վնասի ենթարկուեցան։ Այս բոլորին յաջորդեց անգործութիւնն ու կեանքի տնտեսական եւ այլ մարզերու կազմալուծումը։ Կեանքի եւ նիւթի կորուստէն բացի, խնդրոյ առարկայ դարձաւ նաեւ լիբանահայութեան բարոյական կորովը, երբ մութ ձեռքեր ականահարեցին եղեռնի յիշատակին կանգնած եւ Հայ ժողովուրդի վերածնունդը մարմնաւորող Պիքֆայայի Ապրիլեան յուշարձանը։

Լիբանահայութիւնը՝ սփիւռքի կարեւորագոյն ազգային-մշակութային կռուանը վտանգուած էր։ Ճակատագրական այդ օրերուն պէտք էր համայն հայ ժողովուրդով ձեռք երկարել անոր, ի գին ամէն զոնողութեան փրկել զայն։ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսներ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Խորէն Ա. եւ Աթոռակից Գարեգին Բ. իրենց շուրջ հաւաքելով Հայ Յարանուանութեանց եւ ազգային-քաղաքական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները ոգի ի բռին լծուեցան աշխատանքի։ Հեռագրեր ուղարկուեցան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Վենափառ Հայրապետին եւ սփիւռբանայութեան այլ կարեւոր կեդրոններուն։ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ճրաւէրով 1978 Նոյեմբեր 9-12 օրերուն, Էջմիածնի մէջ խորհրդակցական հանդիպում մը ունեցան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ Կիլիկեան Աթոռի պատուիրակները, որոնց 11 Նոյեմբերի «Համատեղ Հաղորդագրութիւն»ը կոչ ուղղեց սփիւռքանայութեան, միացեալ ուժերով զօրավիգ կանգնելու լիբանահայութեան վերականգնումի գործին։ Ամենայն Հայոց Հայրապետը՝ Վազգէն Ա. իր կարգին կոչ ուղղեց, որպէսզի համայն հայութիւնը անխտիր իր նպաստը եւ օժանդակութիւնը բերէ այս անյետաձգելի գործին։ Ամենայն Հայոց Վազգէն Ա.ի, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Խորէն Ա.ի եւ Գարեգին Բ.ի ճովանաւորութեամբ կազմուեցաւ «ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ» (COMARES)։ Ազգային Կեդրոնական մարմինը կազմուեցաւ մասնակցութեամբ՝ Հայ երեք յարանուանութիւններու, քաղաքական կուսակցութեանց, ազգային եւ բարեսիրական հաստատութեանց ներկայացուցիչներուն։

Վենափառ Հայրապետներու կոչերուն ընդառաջելով եւ ներշնչուելով նամանայկական գերագոյն շաներու նրամայականէն, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Հիւսիսային Ամերիկայի եւ

շար էջ 3

Անթիլիաս 30 Ապրիլ 1979

Գերաշնորն Տ. Մեսրոպ Եպիսկ. Աշճեան Առաջնորդ Ամերիկանայոց Արեւելեան Թեմի Նիւ Եորը.

Գերշ. եւ Սիրելի Սրբազան,

Այսու հայրապետական մեր գրով սրտի պարտք կը զգանք մեր ջերմ շնորհակալութեան եւ բարձր գնահատանքի խսսքը ուղղելու Ձեզի, Թեմական իշխանութեանդ, Լիբանանահայութեան Օժանդակութեան Հանգանակային Մարմնին եւ առհասարակ Տիրախնամ Թեմիդ համայն հաւատացեալ Հայ ժողովրդեան, Միացեալ Նահանգաց եւ Քանատայի մէջ, այն անմիջական, արագ եւ նուիրեալ աշխատանքին համար զոր տարիք Լիբանանի մեր Հայ ժողովուրդի օգնութեան համար։

Դուք անգամ մը եւս պերճախօս կերպով փաստեցիք թէ քրիստոնէական ճաւատքն ու սէրը եւ ազգային միութեան, ամբողջականութեան եւ նախանձախնդրութեան գիտակցութիւնն ու կամքը առողջ կը մնան ձեր կեանքին մէջ։ Եւ այս օրերուն էիբանանահայութիւնը պէտքն ունի այդ հոգեկան եւ ազգային գօտեպնդումին։ Դուք ըմբոնեցիք համահայկական տարողութիւն ունեցող այս պարտաւորութեան ստիպողականութիւնն ու նուիրականութիւնը եւ անմիջապէս ընդառաջեցիք մեր կոչերուն եւ Ձեր օժանդակութիւնը ընձեռեցիք էիբանանահայութեան։ Փետրուար 4-ին «ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐ»ի այնքան տպաւորիչ կազմակերպումը Նիւ Եռրքի եւ Թեմի այլ համայնքներու մէջ խրախոյսի առիթ հանդիսացաւ էիբանանահայ ժողովուրդին համար։

Հանեցէք բոլոր հանգանակիչ մարմիններուն, բոլոր նուիրատուներուն եւ զոհաբերուող ազգայիններուն փոխանցել մեր սիրոյ ողջոյնը, խոր շնորհակալութիւններն ու սրտալից գնահատանքը իրենց այս նոր զոհողութեանց համար, որոնք ապահովաբար իրենց դերը ունեցան Լիբանանահայութեան վերականգնումի հիմնական եւ կենսական գործին մէջ։

Ի խորոց սրտի կ'աղօթենք առ Ամենաբարին Աստուած որ Ձեզ զօրացնէ եւ նորանոր նուաճումներով եւ ծառայութիւններով ծաղկեցնէ Թեմիդ ազգային-եկեղեցական, կրթական-մշակութային կեանքը։

Մնամբ հայրական սիրոյ ողջունիւ եւ օրհնութեամբ,

Цпоршпшп

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. Աթոռակից Կաթողիկոս

ԽՈՐԷՆ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

ՀԱՅԵՐԷ՞Ն ԹԷ ԱՆԳԼԵՐԷՆ

գրեց՝ Արմէն Տօնոյեան

New Beginnings

The power, dynamism, and charisma of a leader are basic unifying forces in a community. His Holiness Karekin II's visit with the Armenian-American community in July, clearly reaffirmed our people's need for such direct contacts with their leaders—contacts which renew a spirit of purpose, brotherhood, and solidarity.

Visiting with some of our communities during his brief visit, His Holiness carried a message of hope and renewal, awakening the strength of a united conscience. On one occasion he said, "You have proved to all Armenians living in the Diaspora that anything related to Armenians in general is part of your blood, that you share the sufferings of your brothers and sisters wherever they are. You have manifested to all the world that Armenians in the U.S. are not doomed to perish."

Just as a growing child needs support and encouragement, so too, a community needs a rekindling of its energies and aspirations. A leader who vitalizes a community's goal, not only by presenting ideals, but by also presenting tangible realities, is the key to the future.

Wherever he went, His Holiness demonstrated that there is light at the end of our tunnel. Yet, the responsibility of kindling this light is ours as he explained: "I see signs of renewal, signs of recovery and consciousness. The movement of renewal has to be well-programmed and well-substantiated so that the renewal does not become a temporary process. You must take the initiative of training leaders to bring the young generation to positions of responsibility, to carry the torch."

Your Holiness, in welcoming you we presented you with the keys to the open road in this land of hope. Yet, you have graciously left us with a greater gift by giving us the keys to our new beginnings. We thank you deeply.

Prelacy Announcements

In memory of Neshan Najarian, Mrs. Arshaluse Najarian and Children, Marian, Michael, George and Neshan Jr., of Watertown, Massachusetts, have financially made possible the printing of this issue of OUTREACH. Our many thanks.

Anyone who knows the address or whereabouts of Mr. Manoug Kevorkian or his wife Yeghisapet, please inform the Prelacy. His relatives in Beirut, Miss Sossie Avedissian and family, wish to contact him urgently.

The following Armenian Day Schools within the Eastern Prelacy have reopened for the 1979-80 school year:

The A.R.S. Day School, 19300 Ford Rd., Dearborn, MI. Tel. (313) 336-8090.

St. Illuminator's Armenian Day School, 69-23 47th Avenue, Woodside, N.Y. Tel. (212) 478-4073.

Sourp Hagop Armenian School, 34-01 Olivar-Asselin, Montreal P.Q. Canada, Tel. (514) 331-9993.

Armenian School of New Jersey, 817 River Road, New Milford, N.J. Tel. (201) 265-9111.

H.O.M. Babayan Kindergarten and Vahan Kololian Elenfentary Day School, 45 Hallcrown Place, City of North York, Willowdale, Canada, Tel. (416) 491-2675.

New World Outlook Features Article on Karekin II

The June 1979 issue of "New World Outlook," a monthly magazine published by the United Methodist Church in New York City, features an article about His Holiness Karekin II, Catholicos-Coadjutor of the Great House of Cilicia.

The article is titled, "Karekin II: The Head of an Ancient Church in Lebanon," and was written by Dickinson Miller, who interviewed His Holiness in Antelias. This special issue of "New World Outlook" is devoted to the Middle East.

OUTREACH

Editor Hasmig Mergian Editorial Consultant Iris Papazian

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th Street, New York, New York 10016, (212) 689-7810. Unsolicited manuscripts will be considered for publication; please include a stamped, self-addressed return envelope. We reserve the right to edit articles in order to conform to space limitations. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the Editor. Printed in the United States of America. Second class postage paid at New York, New York 10016.

Բնական պայմաններու մէջ ոչ մէկ ազգի զաւակ իր մայրենի լեզուն բաղդատութեան պիտի դնէր այլ

Բնական պայմաններու մէջ նոյնիսկ սրբապղծութիւն պիտի համարուէր նման հարցադրում, որովհետեւ ազգային դիմագծութիւն կազմող ու պահպանող տոհմային ազդակներէն գլխաւորն է լեզուն։ Լեզուն՝ իբր հոգեբանութիւն եւ լեզուն իբր հաղորդակցութեան միջոց։

Ուրեմն ուր որ ալ գտնուինք, ինչ որ ալ ըլլան մեզ կաշկանդող պայմանները, երբ կը փորձենք արտերկրեայ իրականութեան մէջ հայապահպանումը կազմակերպել, պարտաւոր ենք առաջին կարգի կարեւորութիւնը տալ մայրենի լեզուին։

Բոլորիս ծանօթ է, եւ բազմաթիւ առիթներով վերլուծուած պատառաբանութեամբ, Մ. Նահանգներու մէջ ողբալի նահանջ մը արձանագրած է հայերէնը։ Անգլերէնը՝ գործի աշխարհէն, դպրոցներէն, փողոցէն հետզհետէ սողոսկած է մեր ակումբներէն, մեր ժողովներէն, մեր տուներէն, մեր ընտանեկան թէ հաւաքական խրախճանքներէն, հաւաքոլթներէն ներս, մինչեւ իսկ բարձրացած է մեր եկեղեցիներուն խորանները։

Բոլորս ալ լաւ գիտենք ինչու" եւ ինչպէս եղաւ այս նահանջը։ Այս ուղղութեամբ հայ մամուլը բազմիցս թեր ու դէմ տեսակէտներ ներկայացուցած եւ բանավէճը աւարտած ըլլալ չի թուիր։ Մ. նահանգներու տեղական իւրայատուկ պայմաններուն մօտէն ոչ ծանօթ եղող Մերձ. Արեւելքի տղաքը՝ հայ լեզուն կը հռչակեն հայկականութեան դրօշ եւ կը մերժեն հայ նկատել հայ գիր ու գրականութենէն, հայ լեզուեն խզուած հայրենակիցները, մինչեւ իսկ ապարդիւն կը նկատեն անոնց տարած հայապահպանման անհամար ճիգերը։

Միւս կողմէն, ամերիկեան պայմանները մօտէն ուսումնասիրած եւ անոնց մէջ ապրած, գործած, առաջին օրը իրենց կարգին բողոքած, պոռթկումներով երեւոյթները դատապարտած մտաւորականները ենթարկուելով կեանքի հրամայականներուն, նահանջողականութենէն աւելի կը փորձեն կացութիւնը առարկայականօրէն քննել եւ կարելի կը նկատեն բազմամշակութեան այս ընկերութեան մէջ եկեղեցւոլ, միութիւններու, կուսակցութիւններու նամբով եւ նոյնիսկ առանց հայերէն լեզուի պարտադիր ծանօթութեամբ, հայեցի ոգիով, պատրաստակամութեամբ եւ նուիրումով պահպանել հայեցիութիւնը Այս տեսակէտը պաշտպանողները աւելի առաջ երթալով՝ ամերիկահայ սերունդը աւելի իրաւ հայ կը նկատեն քան ակամայ եւ բնական պայմաններու բերումով անճիգ հայերէն խօսողները։

Պիտի չուզենք այս առթիւ կողմերուն միջեւ արծարծուած տեսակէտները քննել եւ մեր եզրակացութիւնը արձանագրել, բայց մեր բուն նիւթին անցնելէ առաջ, մենք մեզի չենք արտօներ այստեղ չարձանագրել, որ ընդունելով հանդերձ զօրեղ գոյութիւնը անգլիախօս եւ հայութեան կառչած սերունդներու հոգիներուն մէջ հայեցի զգացումի եւ հպարտութեան անմար կրակին, կը յայտնենք մեր կարգին, որ ընդունայն են հայ դատի, հայեցիութեան պահպանման եւ ազգային դաստիարակութեան մեր ճիգերը, պրկուած վազքն ու անհամար զոհողութիւնները, եթէ Մեսրոպեան լեզուն պիտի չդառնայ մեր գերագոյն ձգտումը, մեր վախճանական նպատակը։

Սխալ է դատապարտել հայերէնին անծանօթ, բայց հայ ոգիով ջրդեղուած ամերիկահայ սերունդները, որովհետեւ անոնց մեղքը մեր վզին կը ծանրանայ, որովհետեւ հայ դպրոցներու չգոյութեան պատճառով անոնք
մնացած են զրկուած հայ ազգի ցեղային առանձնայատկութիւնները մեր լեզուով ստանալու վայելքէն։
Չենք դատապարտեր, պայմանաւ որ անոնք ընդունին
հայ լեզուին անհրաժեշտութիւնը, փնտռեն, փափաք
յայտնեն սորվելու եւ իրենց զաւակներուն սորվեցնելու
նախանձախնդրութիւնը ցոյց տան։

Բայց կը դատապարտենք ամերիկանայ կեանքին նոր եկած մեր այն հայրենակիցները, որոնց անգլերէնը շատ աւելի տկար ըլլալով հանդերձ իրենց մայրենի լեզուէն՝ զարմանալի կերպով կ'իյնան միւս ծայրայեղութեան մէջ։

Այս տողերուն տուն տուող պատճառները այս ուղղութեամբ նշմարուած ուրախ եւ տխուր երեւոյթներն են։

Ներկայ կ՚ըլլանք ժողովի մը, ուր ազգային կարեւոր օրակարգի շուրջ բուռն բանավեճ մը ծայր տուած է։ Յուզում ու վրդովում կայ բոլորին աչքերուն մէջ։ Կը խօսին անկեղծօրէն, ամէն մէկ ներկայ իր առաջարկը աւելի օգտակար կր նկատէ. հայկական անհանդուրժողականութիւն մը կը տիրապետէ ծանրացած այս մթնոլորտին. կը բողոքեն, կը հակաճառեն։ Ուրախութիւնը այն է որ մեծ մասը հայերէնով կ՚արտայայտուին։ Ժողովի նախագահն է Ամերիկա ծնած իր ամբողջ կեանքը այս ափերուն անցուցած պատուական հայ մը, որ թէեւ դժուարութեամբ՝ բայց ակներեւ հպարտութեամբ եւ օրինակելի վճռակամութեամբ կ՚ուզէ մի միայն հայերէն խօսիլ։

Կողքիս նստած է երիտասարդ իրաւաբան մը, միայն մէկ տարի է, որ սկսած է հայկական կեանքին իր մասնակցութիւնը բերել։ Մինչեւ վաթսունամեակի ցնցիչ տօնակատարութիւնները ինք եւ ծնողները արդէն իրենց կապերը խզած էին հայ իրականութեան հետ եւ ահա՝ Շանթ՝ հայերէն կը խօսէր, աւելի ճիշդ պիտի ըլլայ ըսել կը փորձէր հայերէն խօսիլ։ Կը պարտադրէր ինքն իրեն։ Ուխտ ըրած էր Ապրիլ 24 քայլարշաւի ընթացքին հայկական միջավայրի մէջ միայն հայերէն խօսիլ։ Կը կմկմար, կանգ կ'առնէր, բառարանային իր ծանօթութիւնները կը վերահաստատէր եւ կը խօսէր, հայերէն կը խօսէր։

Ժողովը կը շարունակուէր։ Ձայներ, ելոյթներ, խրախուսիչ երեւոյթներ, բայց անա կը սմքին ներկաները։ Խօսք կ'առնէ Մերձ. Արեւելքէն եկած նայրենակից մը։ Քառասուննինգի սանմաններուն մէջ երիտասարդ մը, որ միայն տասնընինգ տարի է ի վեր այս ափերուն կը գտնուի։ Հայկական երկրորդական վարժարան աւարտած է, միութենական որոշ փորձառութեամբ օժտուած, տարիներով ճայկական երգչախումբերու մէջ երգած, անաւասիկ, կանգնած կը յամառի խօսիլ մի միայն անգլերէն։ Անգլերէնով կը պատասխանէ ամէն կողմէն իրեն ուղղուած ճայերէն ճարցումներուն...եւ նամե-մատաբար տկար անգլերէնով։

Դժբախտաբար օրերու հետ յաճախակի կը դառնան նման տխուր երեւոյթներ։ Որքան գնահատելի ճիգ ու հայապահպանման մէջ ինքնագերազանցում կայ ամերիկածին նոր սերունդին մօտ հայերէն սորվելու, նոյնքան եւ նոր պայմաններուն յարմարելու, նոր արժէքները արագ եղանակով ընկալելու չտեսութիւնը նշմարելի է նոր հասնող մեր հայրենակիցներուն մօտ։

Հինգերորդ տարին աւարտած չէր հալէպէն ժամանած այս ընտանիքը, որուն հայրը իր ամբողջ պատանկութիւնն ու երիտասարդութիւնը անցուցած ակումբներու մէջ... այժմ անգլերէն կը խօսի իր տասնըվեց եւ տասներկու տարեկան աղջիկներուն հետ։

Ծիշդ է ուրեմն ամերիկածին հայուն մեղադրանքը՝ ուղղուած եկուորներուն, որոնք կարճ ժամանակաշրջանի մը ընթացքին կը վարակուին այն «հիւանդութիւններ»-էն, որոնց դէմ այնքան բուռն կը պայքարէին առաջին օրերուն։

Հայերէ՞ն թէ անգլերէն։

Ի՞նչ պիտի ըլլայ այս հարցումին պատասխանը տասը տարի ետք։

Մենք պիտի ըլլանք վճռողը. եւ այսօրուընէ սկսեալ։ Մենք՝ մեր ծրագրուած գործունէութեամբ։

Մենք մեզ չխաբենք։

Իրապաշտ ենք ըմբունելու համար Մ. Նահանգներ հաստատուիլ ուզող մեր հայրենակիցներուն տնտեսական մտահոգութիւնները, բայց Ամերիկայի մէջ՝ նիւթականին գերին չդառնանք։ Ամէն բան չզոհենք դրամատան հաշիւներու վերելքին համար. նայինք մեր չորս դին ու այս երկրին մէջ գոյութիւն ունեցող նաեւ բազմաթիւ ուրախ երեւոյթներէն դաս առնել գիտնանք։

Ամերիկայի մէջ լուռ, բայց ժրաջան աշխատանքներով իրենք վիրենք կազմակերպող եւ իրենց զաւակներուն մայրենի լեզուն սորվեցնող համայնքներ*էն օրի*նակ առնենք։

The International Year of the Child

In 1976, the United Nations' General Assembly declared 1979 as the International Year of the Child since it would be the 20th anniversary of the Declaration of the Rights of the Child. Throughout the year many activities, in all corners of the world, will focus attention on the human rights of children. The Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, during its National Representative Assembly held in May, 1979, has avowed its support of and participation in the International Year of the Child.

Among the planned activities of the Prelacy's IYC Committee, there will be two art contests for our children: 1) a 1980 Calendar contest, and 2) a Christmas Seal Contest. Calendar art should reflect different activities of the Armenian child around the world; while for the Christmas Seals, the theme is the Christmas spirit of peace, joy, and good will among all.

The rules for both contests are as follows:

1. Two dimensional: 8½" x 11" minimum to 18" x 24" maximum. For Christmas Seals one size only: 8½" x 11".

2. All media accepted (crayon, paint, magic marker, pen and

ink, collage, charcoal, colored pencils, etc.)3. Name, age, city and state of artist to be written on the back

3. Name, age, city and state of artist to be written on the back of art work.

4. All children up to and including 14 will be eligible to take part.5. Deadline for receiving the art work will be October 10th,

5. Deadline for receiving the art work will be October 10th, 1979, all entries should be postmarked October 6th, the latest. All artwork material should be directed to: Art Contest Committee. IYC Committee. Prelacy of the Armenian

Committee, IYC Committee, Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th St., New York, N.Y. 10016.

The Art Contest Committee will select from the entries the

The Art Contest Committee will select from the entries the winning pictures for the Calendar and designs for the Seals, which will be ready for sale for Christmas and New Year. All entries shall become the sole property of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America and shall not be returned to the individual contestant. Submission of an entry, grants to the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, without cost, the exclusive right and license to exhibit, copyright, print, copy, reproduce and distribute either gratuitously or for sale, publicly or privately, any original artwork or reproduction or copy of artwork submitted by a contestant.

Under the auspices of the Eastern and Western Prelacies of the Armenian Apostolic Church of America

Jubilee Concert

Honoring the Musical Career of

Rouben Grigorian

Composer — Conductor SUNDAY, OCTOBER 28, 1979 - 3 p.m.

CHRIST CHURCH 520 Park Ave. at 60th St., New York City

LEBANESE REPORT

(Continued from page 1)

culars were sent to pastors, boards of trustees and various organizations. Local committees were formed. The Prelacy published a special booklet in which the immediate needs of the Lebanese Armenian community were clearly defined. The Committee gives special thanks to those who contributed to the publication of the booklet "Lebanon is Reaching Out, Give Your Hand." Our thanks to Louis Hagopian, Rees Behrendt, George Curton, Carl Tashjian, Haig Tashjian, Andrew Aslanian and Mr. and Mrs. H. Vosgerichian.

A mass mailing reaching over 30,000 Armenians had more than satisfactory results. Our children took active part in Solidarity Day activities. At every school Mite Boxes were made available for the children to save their individual daily contribution towards helping their Armenian brothers and sisters. The boxes were returned to the Prelacy and T-shirts designed with the picture of the Bikfaya Martyrs' Monument and the word "Armenia" were given to the children as a reminder of their participation in the program. The Committee for Aid to Lebanon extends special thanks to Ms. Dorothy Bengoian who coordinated this program.

On Solidarity Day, February 4, 1979, and the following Sundays, fund raising activities were successfully held throughout New York, Philadelphia, Washington D.C., Boston, Providence, New Britain, Springfield, North Andover, Troy, Detroit, Pittsburgh, Tulsa, Oklahoma City, Worcester, Cleveland, Montreal, Whittinsville, Racine, Waukegan, Granite City, Chicago, and Southern Ontario. The American-Armenian communities gathered to affirm their generous financial support and to show their abiding unity and moral commitment to their brothers and sisters in Lebanon. Special prayers and requiem services were offered on Solidarity Day for peace in Lebanon and for those who died in the Civil War.

The designated time for Fund Raising was December 25th to February 25th, however, the Committee extended this period to March 15th to give various communities the opportunity to complete their work successfully. Through the American Armenian press, the Committee gave progress reports of their work. Communique #3 noted that the money raised in the Eastern States totaled \$225,000 and \$30,000 from Montreal. The final tabulation \$350,000 (circa.), all of which has been transferred to the Central Committee in Lebanon.

On April 1, 1979, Bishop Mesrob Ashjian was invited to celebrate Mass in Antelias on the Feast of St. Illuminator. In both his sermon and report during a meeting with the Armenian Committee, he affirmed the love and devotion of the American Armenians who worked fervently and gave generously to assist their brothers and sisters in Lebanon. On his return to New York, Bishop Ashjian reported to the Committee for Aid to Lebanon, that the monies sent were already being used towards rehabilitation of shelled buildings.

On July 30th, 1979, a Charles Aznavour Concert was organized under the auspices of the Prelacy. Proceeds from the concert were to benefit the Prelacy's humanitarian and educational programs. Part of the proceeds, approximately \$7,000, went to the Prelacy's Lebanese fund to help our community in war-torn Lebanon. Also taking part in the benefit concert program were, artist George Mgrdichian, and the Erebouni Dance Group from Providence, R.I., under the directorship of Ms. Aida Arakelian. The Master of Ceremonies, coordinating the program, was the well-known Broadway artist, Michael Kermoyan. The Committee for Aid to Lebanon extends deep gratitude to all the artists for their participation in this Prelacy sponsored event.

As we publish the results of the fund-raising drive and the list of donors, the Committee wishes to express its deepest thanks and appreciation to all those who contributed towards the success of this fund drive. Many thanks to all our communities, to local committees, organizations, pastors, boards of trustees and special guest speakers. Our heartfelt thanks to all Armenians who gave their financial and moral support to this fund drive.

Lebanon asked for our help and we asked you to reach out to her. Once again you confirmed that you are ready to act in the highest interests of the Armenian people. You renewed and strengthened the spirit of solidarity. Thank you.

The Armenian Committee for Aid to Lebanon

Bishop Mesrob Ashjian presents a special memento to Charles Aznavour following the benefit concert at Town Hall on July 30. Part of the proceeds of the concert went to the Prelacy's Lebanese fund. Also participating in the concert were George Mgrdichian, whose oud selections captivated the audience, and the Erebouni Dance Group from Providence.

Լիբանանայութեան Տեղեկագիր

(2mp. to 1-ta)

Գանատայի արեւելեան թեմը եւս, նախագանութեամբ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպսկ. Աշճեանի, յառաջ բերաւ «ԼԻԲԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱԶ-ԳԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ»ը, որ կը բաղկանար քսան ազգայիններէ եւ կը ներկայացնէր Հ.Յ.Դ.ի, Հ.Օ.Մ.ի, Հ.Ե.Դ.ի, Համազգայինի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի միաւորները։ Օժանդակութեան յանձնախումբի անդամներն էին, Գերշ. Տ. Մեսրոպ Ս. Եպիսկոպոս նախագահ-, Տօբթ. Վարանդ Յակոբեան -ատենապետ-, Տիկ. Անահիտ Քէօսէեան -Դեր ատենապետ-, Պրն. Մայբըլ Յարութիւնեան -գանձապահ-, Պրն. Ստեփան Ստեփանեան ատենադպիր-, Պպ. Հայկ Արամ Առաբելեան, Րապըրթ Գալուստեան, Վռամ Եղբայրեան, Sopp. Օնան Թապագեան, Պպ. Ժոզէֆ Թօփալեան, Միլթըն Կէլենեան, Sopp. Ճան Մանուէլեան, Պրն. Հայկ Մարգարեան, Տիկ. Շաքէ Մինասեան, Պրն. Շանթ Յարութիւնեան, Պպ. Վահագն Յովնանեան, Հրաչ Չալեան, Ուոլթըր Պանտազեան, Քենըթ Սարանեան. Րապըրթ Տէրեան, Տիկ. Արփի Փափազեան։

Օժանդակութեան Յանձնախումբը լծուեցաւ հանգանակութեան գործին, առաւելագոյն արդիւնքի հասնելու հեռանկարով եւ վճռակամութեամբ։ Առաքուեցան կոչեր եւ շրջաբերականներ շրջանի հոգեւոր հովիւներուն, հոգաբարձու եւ այլ պատկան մարմիններուն։ Կազմուեցան տեղական ազգային յանձնախումբեր։ Առաջնորդ Սրբազան Հօր թելադրութեամբ, Քրիստոսի ծննդեան եղանակը առաւելագոյն չափով օգտագործուեցաւ այս նպատակին համար։ Առաջնորդարանի կողմէ հրատարակուած գրքոյկը, պատկերազարդ եւ մասնագիտական ձեւով պատրաստուած, յստակօրէն պարզեց լիբանահայութեան անմիջական կարիքները։-

«ԼԻԲԱՆԱՆ ՄԵԶ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ԿԱՆՁԷ...ՀԱՍՆԻՆՔ ԻՐԵՆ»։ Օժանդակութեան յանձնախումբը մասնաւոր շնորհակալութիւն կը յայտնէ Պպ. Լուի Յակոբեանին, մորճ Քիւրթընի, Քարլ Թաշճեանին, Հայկ Թաշճեանին, Էնտի Ասլանեանին, Տէր եւ Տիկ. **Յ**. Ոսկերիչեաններուն, որոնք սիրայօժար կերպով նպաստեցին գրքոյկի հրատարակման աշխատանքներուն։

Լիբանան մեզ օգնութեան կանչեց... Ու ամերիկանայութիւնը նաւատարիմ իր ձեռներէց ոգիին անգամ մը եւս անվարան հասաւ օգնութեան։ Հասաւ օգնութեան մեծով ու պզտիկով, հարուստներէն մինչեւ հանգստեան կոչուածներն ու ուսանողները։ Եղած կոչերէն, առաբուած շրջաբերականներէն եւ ճաղորդագրութիւններէն անկախ, Փետրուար 4-ի «ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐ»ը մեծ անդրադարձ ունեցաւ բոլոր շրջաններուն մէջ։ Փետրուար 4-ին եւ անոր յաջորդող մի քանի կիրակիներուն «Ազգային Միասնականութեան Օր»ուան հաւաբոյթներ տեղի ունեցան Նիւ Եորբի, Ֆիլատելֆիոյ, Ուաշինկթընի, Պոսթընի, Բրաւիտընսի, Նիւ Պրիթընի, Սբրինկֆիլտի, Նորթ Էնտովըրի, Թրոյի, Տիթրոյիթի, Բիթսպուրկի, Թալսայի, Օբլանոմա Սիթիի, Ուստրի, Գլիվըլընտի, Մոնթրէալի, Ուայթինզվիլի, Րէյսինի, Ուոքիկընի, Կրանիթ Սիթիի, Շիքակոյի եւ ճարաւային Օնթարիօ զանազան շրջաններուն մէջ։

«ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐ»ը դրամանաւաքէն անդին առիթ նանդիսացաւ, որպէսզի Հայեր զգան Հայերու հետ, շնչեն իրարմով, բաժնեն իրենց ցաւն ու խինդը, միասնաբար դիմագրաւեն դուրսէն եկած ամէն հարուած։ Փետրուար 4-ին, յաւարտ Ս. Պատարագի տեղի ունեցան աշխարհի եւ մանաւանդ Լիբանանի խաղաղութեան համար մասնաւոր աղօթք, քաղաքացիական կռիւներու զոհերուն համար ճոգե**ճանգիստ, ինչպէս նաեւ ճրապարակային ձե**ռնարկներ, որոնց ընթացքին խօսք առին Առաջնորդարանի կոդմէ նշանակուած դասախօսներ։ Հայ մանուկները եւս անմասն չմնացին իրերօգնութեան եւ միասնականութեան այս ոգիէն։ «ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԸ Կ՛ՕԳՆԵՆ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ» - KIDS HELPING KIDS - ծրագրին շնորհիւ մեր մանուկները ունեցան իրենց գանձանակները, խնայեցին իրենց սէնթերը, ուղարկեցին Առաջնորդարան, որուն փոխարէն ստացան շապիկներ՝ Պիքֆայայի Ապրիլեան յուշարձանին նկարով եւ -ARMENIA- մակագրութեամբ։ Օժանդակութեան Յանձնախումբը մասնաւոր շնորճակալութիւն կը յայտնէ «ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԸ Կ'ՕԳՆԵՆ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ» ծրագրի գործադիր Օրդ. Տօրօթի Պէնկօյեանին։ Այս բոլորին հետ Օժանդակութեան Յանձնախումբը մասնաւոր թափ տուաւ լայնածաւալ նամակացրւումի դրութեան (MASS MAILING) որ յանգեցաւ պտղաբեր արդիւնքի։ Շատ անգամ դժուար եղաւ քայլ պահել առաքուած պատասխան-նամակներու դէզերուն հետ, որոնց անգամ մը եւս մեր ժողովուրդի զաւակներուն գիտակից եւ պատրաստակամ ոգիին փաստը տուին։

Սոյն հանգանակութեան համար նախատեսուած էր Դեկտեմբեր 25-էն Փետրուար 25 երկարող ժամանակաշրջանը, բայց Յանձնախումբը հարկ տեսաւ այս թուականը երկարել մինչեւ 15 Մարտ 1979, որպէսզի շրջանները կարենան աւարտել իրենց աշխատանքները։ Անոնք որոնք հետեւեցան Ամերիկահայ մամուլին, արդէն գիտեն որ երեք պաշտօնական հաղորդագրութիւններով Օժանդակութեան Յանձնախումբը իր կատարած աշխատանքներուն մասին յստակ զեկոյց տուաւ եւ իրազեկ դարձուց Ամերիկանայութիւնը։ Վերջին նաղորդագրութեան մէջ - թիւ 8 - Ամերիկայի արեւելեան նանանգներու հանգանակութեան գումարը հասած էր 225.000 Տոլարի. իսկ Մոնթրէալ հաւաքած էր 30.000 Տոլար։ Աշխատանքներու աւարտին այս գումարը կը հասնի շուրջ 350.000 Տոլարի, որ արդէն փոխանցուած է Վերականգնումի Կեդրոնական Մարմնին։ Թեմիս Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպիսկոպոս անձամբ մեկնեցաւ Լիբանան, Ապրիլ 1-ին Պատարագ մատոյց Կաթողիկոսարանի Ուխտի օրուան առթիւ եւ իր քարոզին մէջ անդրադարձաւ Ամերիկանայութեան ցուցաբերած պատրաստական ու միասնական ոգիին։ Սոբազան Հայրը տուաւ զեկոյց Լիբանանի Վերականգնումի Կեդրոնական Մարմնին եւ լսեց անոնց զեկոլցը՝ կատարուած աշխատանքներուն մասին։ Նիւ Եորք վերադարձին Առաջնորդ Սրբազան Հայրը գոնունակութեամբ յայտնեց որ շնորնիւ առաքուած գումարներուն արդէն թափ առած է վերականգնումի աշխատանքը, վերանորոգուած են եւ կը վերանորոգուին եկեղեցիներն ու դպրոցները, Հայ բնակարաններն ու վաճառատուները։

Հանգանակութեան արդիւնքը եւ նուիրատուներու ցանկերը «ԱՈՒԹՐԻՉԻ» մէջ **հրատարակութեան տալէ առաջ, Լիբանահայութեան Օժանդակութեան Ազ**գային Յանձնախումբը պարտք կ'ըզգայ իր գնահատանքի խօսքը արձանագրելու բոլոր անոնց, որոնք օժանդակեցին այս հանգանակութեան արշաւի յաջողութեան։ Բիւր շնորհակալութիւն բոլոր շրջաններուն անխտիր, տեղական ազգային յանձնախումբերուն, օժանդակութեան սատարող եւ նեցուկ կանգնող մարմիններուն, հոգեւոր հովիւներուն, ճոգաբարձու մարմիններուն եւ բանախoսներուն։ Սրտագին շնորճակալութիւն մանաւան<mark>դ</mark> հանգանակութեան արշաւին իրենց նիւթական եւ բարոյական օժանդակութիւնը կատարած մեր բոլոր հայորդիներուն։

Լիբանահայութիւնը մեզ օգնութեան կանչեց։ Մենք դիմեցինք ձեզի հասնելու նամար անոր։ Ու դու**բ անգամ մը եւս փաստեցի**ք որ գիտէբ առաջնորդուիլ ճամաճայկական գերագոյն շաճերով, վերանորոգեցիք գրաւականը Հայ ժողովուրդ**ի** միասնականութեան ոգիին։

ԼԻԲԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՕԺԱՆԳԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ Յ<mark>ԱՆՁՆԱԽՈՒՄ</mark>Բ

ARKANSAS

Mr. & Mrs. Senekerim Ekizian

COLORADO \$100 Mr. Navasart Deirmendjian Mr. robert W. Avakian

CONNECTICUT \$4,000 Mr. Gabriel Vahan Hajian \$500

Mr. John Yervant (Kouyoumjian) \$300 St. Stephen's Board of Trustees

\$200 Mr. Jirayr Ganatchian Mr. & Mrs. Oscar Vartanian Anonymous Armenian Relief Society, Fairfield

Rev. & Mrs. Sahag Andekian Mr. & Mrs. Sarkis Dodakian Mr. & Mrs. Aram Kazandjian Mr. Hagop Marzbanian

Mr. and Mrs. Mitchell Esoyan

Mr. Khatchig Simonian

CONNECTICUT (continued)

Mr. & Mrs. Martin Sadoian Mr. & Mrs. Dertad Chengrian Ms. Ann Esoian \$50

Mr. & Mrs. George Atamian Mr. & Mrs. Harry Antreassian Mr. & Mrs. Harout Mahdessian Mr. & Mrs. Takvor Panossian

Mr. & Mrs. Charlie Der Babian Mr. & Mrs. Henry Karanian Mr. & Mrs. John Krikorian Mr. & Mrs. Haig Hakverdian Employees of Red Standard Mr. Haygaz Boyajian

Mr. Krikor Doghramajian Miss Rabin Marzbanian Mrs. Haygouhi & Mary Bournazian Pearl & Hasmig Papazian Dr. & Mrs. Arto Aprahamian Kaprielian Family Mr. & Mrs. Jacob D. Keolian

Mr. Manuel Kasparian Mr. & Mrs. Mardiros Chichedjian

Mr. & Mrs. Jirayr Karageosian

CONNECTICUT (continued)

Mr. Mike Eknoian Mr. & Mrs. Martin Der Sarkissian

Anonymous Mr. & Mrs. Artin Torossian Mr. & Mrs. Baghdasar Soukoian Babayekian Family

Evelvn A. Barron Mr. & Mrs. Harry Boyadjian John Krikorian Mr. & Mrs. Joseph Shahbazian

Kaprielian Family Mr. & Mrs. Karekin Kirkian Mr. Kevork Essayian Mr. Paul Sagherian

Mrs. Persila Atamian Mrs. Stella Rstigian Mr. & Mrs. Stepan & Shirley Kevorkian Mr. & Mrs. Walter Wojculewicz Mr. Charles J. Tarpinian Dr. Solomon Aordikian

\$20 Mrs. Ardemis Karanian Mrs. Armenouhi Hanisian Mr. & Mrs. Artin Mateosian A.Y.F. Srs. & Jrs.

CONNECTICUT (continued)

Mr. & Mrs. Bedros Terdjanian Mr. & Mrs. Boghos Shamasian Mr. & Mrs. Digran Hamasian Garabed & Sarkis Papelian Mr. Hagop Erikian Mr. & Mrs. Hagop Simerdjian Keshishian-Shelefian Families Mr. & Mrs. Krikor Derderian Mr. Nerses Boyadjian Mr. & Mrs. Paul Sagherian Mr. Richard Hamasian Mrs. Santookht Atasian Mr. & Mrs. Vahe Kazanjian Mr. Vrouyr Frankian Mr. William G. Bradt Miss A. Sadoian

Mr. Robert Yanigian \$10 Ann Bandazian

Mr. & Mrs. Ara Horenian Mrs. Araxi Simonian Mr. & Mrs. Armen Jacobs Mr. Asadour Terterian Mr. & Mrs. George Terterian

Mr. & Mrs. Hagop Garabedian

CONNECTICUT (continued)

Mr. & Mrs. Harry Baronian Mr. & Mrs. Jacob A. Harsian Mr. Jack Arisian Leonard Dadukian A Parishioner Rita & David Bagdasarian Mrs. Verkin Pehlivanian Mrs. Violet Nazaretian

George Atamian Jr. Krikor Atashian

Mr. & Mrs. Frank Lyles Mr. & Mrs. Peter Bagdigian Mr. Sam Sarkissian

WASHINGTON, D.C., VIRGINIA & MARYLAND

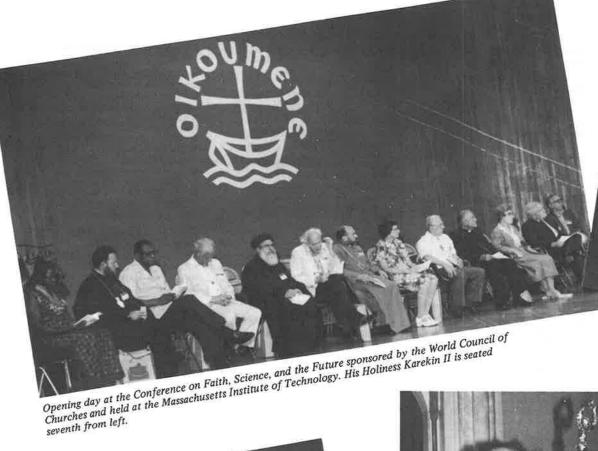
\$2,000 Mr. & Mrs. Milton Gelenian \$1,000 Arm. Relief Society, Wash. D.C. Dr. Hratch Aprahamian Col. & Mrs. Harry A. Sachaklian Mr. & Mrs. Nerses Tikoyan

ILLINOIS (continued) MASSACHUSETTS (continued) MASSACHUSETTS (continued) D.C., MARYLAND, VIRGINIA (con't.) D.C., MARYLAND, VIRGINIA (con't.) Mr. Macy & Mr. Leo M. Ahigian Mr. & Mrs. Zaven Akmajian Mr. & Mrs. Garabed Krikorian Dr. & Mrs. G. Jarandeh Florence Vartanian Ardashes C. Arakelian Martin & Carolyn Taschdjian Mrs. S.M. Knight Mrs. Elizabeth Tevekelian Mr. & Mrs. Jerar Neshanian Mr. John Doursounian Mrs. Pyladzoo Pridjian Mr. & Mrs. Onnik Petrossian Mr. Yervant Chekijian Mr. Henry E. Anmahian Mrs. Herman Toro Mr. & Mrs. N. Berberian St. Asdvadzadzin Parish, Whitinsville \$400 Grace Zartarian Haig & Satenig Yardumian Mrs. Nvart, Margaret & Gourgen \$1,314.79 Hamazkaine Armenian Cultural Mr. Haig Oganessian Assaturian Mr. & Mrs. Megerdich Haroutunian Association of Boston \$1,000 Miss Paris Dedeian Mr. Vasgen Agvanian Virginia Yeterian Mr. & Mrs. Ara Chamlian Mr. & Mrs. Haigaz M. Megerdichian Mr. Antranik Khatchadourian \$250 Mr. George Kazigian Dr. & Mrs. John Manuelian Margo E. Stowe Mr. & Mrs. Joseph Hagopian Dr. & Mrs. Haig Kaftarian Mr. Leo Avigian Mr. Vahan Terchoonian Ara B. Sahagian Mr. & Mrs. Zareh Balian Mrs. Rose Markarian \$200 Mr. & Mrs. A. Meneshian **DELAWARE** Mr. & Mrs. Edward H Dombalagian Mr. & Mrs. Aram Barsoumian St. Stephen's Armenian Apostolic Mr. Gerardo M. Dikranian Mr. & Mrs. Aramais Hagopian Church, Watertown Mr. Peter Avakian \$25 Mr. & Mrs. Papken Pakehanian Arpina Archigian Miss Anoush Warutian Mr. & Mrs. Tavit G. Arabian A.R.S. Chelsea Chapter, Watertown Homentmen, Boston \$578 **FLORIDA** Mr. & Mrs. Antranig Brodjian A.R.F. "VREJ" Richmond Chapter \$150 Mr. Boghos Deroian Chas. Keumurian Miss Arpi Sinanian Mr. & Mrs. Bedros Alexanian \$235 Armenian Holy Trinity Church, Edward Panosian Florentza Megurditchian Mr. & Mrs. Boghos Kasabian Worcester \$150 Hovhannes & Mary Karakashian Jack Chekijian A.R.F. Wash., D.C.-Sebouh Committee Mr. Harry Torosian Mr. Jacques Nighosian \$500 Mr. & Mrs. Dadian & Miss Taline Dadian Mr. Varant Hagopian, M.D. \$100 Mr. & Mrs. Art Kholanian A.R.S. Siranoosh Chapter, Watertown Mr. & Mrs. C. Azizian Meguerdich Margossian Lernig Layek Mr. & Mrs. Melkon Antaramian Mr. & Mrs. Nazaret Atchabahian Asadoor Barsamian Pavagon Kaligian Perlante Sempadian Mr. & Mrs. Avedis Miranian Mr. & Mrs. Mihran Shishmanian \$50 Mr. & Mrs. George Najarian Mr. & Mrs. Leon Miranian Simon Der Simonian Mr. & Mrs. Nerses Chitjian Mr. & Mrs. Nick K. Khadiwale Iranian Armenian Society of Greater Boston Mr. Henry Kudian Mr. & Mrs. P. Jelalian Dr. & Mrs. Antranig Hamparian Mr. & Mrs. Edward J. Simonian Mr. Nazart Barsamian Mr. & Mrs. Leon Palian. Mr. Norair J. Jajanian Papken, Anahid, Armenne Kechichian \$30 Mr. & Mrs. Vartez Banerian Mrs. Ashken Shamigian Nou-Bar Meat Co. Mr. & Mrs. Ohan Kachikian Mrs. Rose Atamian \$200 Mr. Leon Kouyoumdjian Mr. & Mrs. John J. Cherkezian Mrs. Loosin Shapasian Mr. & Mrs.H Chamoun Mr. John Gizirian Mr. & Mrs. Ara Aykaian Mr. Albert Najarian Mr. & Mrs. Ivan Luka Mr. Nishan G. Terzian Mr. & Mrs. Aram Kassabian Mr. & Mrs. Antranig Donoian Mr. Sarkis Dakarian Mr. & Mrs. Simon Mkrtschian Mr. & Mrs. Souren Oganesian Dorothy A. Poladian Mr. George Bagdasarian Mr. & Mrs.Kay Tamzarian Sosi Toomajanian Mr. & Mrs. Hovnan Reizian Mr. & Mrs. Richard Wainwright Mary A. Onanian Mr. & Mrs. Kevork Hazerjian Mr. & Mrs. Diran Barigian Marni H. Pilafian, Esq. Mr. & Mrs. Sarkis Kouchakdjian Mr. & Mrs. Victor H. Serunian Mr. John Terzian William C. Boyajian Mr. & Mrs. Vartkes Sinanian Araxi Kalajian Mrs. Zarouhie Sarrafian Mr. & Mrs. Khoren L. Hussissian Mr. Arsen S. Sayan Oscar Palalian Mr. & Mrs. C. Kamberian Mr. & Mrs. George Derderian Mr. & Mrs. Krikor Khatcheressian Mrs. John A. Hintlian Archie A. Kalajian Anna M. Boghossian John Nishan Tarpinian Mr. & Mrs. Barkev Kaligian Mr. & Mrs. Vasken Toomajanian Susan Bohigian Zaven Rustigian St. Gregory Church, Indian Orchard Mr. Michael Ahmajan \$40 Mr. & Mrs. Norair Der Parseghian Mr. Henry H. Yaghdjian Mr. Paul Der Kevorkian R.F. McAllister Mr. Vahan Payaslian \$166 A.Y.F. Ararat Chapter, Waukegan K. Bchakjian Plaza Men's Store, Elizabeth Mangoian Mchitar & Rose M. Harutunian Mr. & Mrs. Levon Gabrielian Nersessian-Guzelian \$124 Mr. Vartan Anooshian \$30 Mr. Haig Bozigian Levon Stepanian Nick Baronian Mitchell A. Mekaelian, DDS Mr. & Mrs. Avedis Kaprelian A. D. Babayan St. Gregory Church, Indian Orchard Jack M. Travis Mr. & Mrs. Jiritlian Anna Tashjian Rev. F. Sahag Vertanessian \$110 Mr. & Mrs. Krikor Mouradian Mrs. Armenoohi Shirvanian \$75 Mr. & Mrs. Vatchik Magarian Vart Garibian Armen Baghdoyan Marjo Travis Mr. & Mrs. Papken Hachigian \$20 Moussa Kelian Valentine Baghdoyan Manoog Malkasian Mr. & Mrs. Khazaros and Mr. & Mrs. Ohannes Muradian Murad Kerneklian, D.D.S. Mrs. Armenouhi Kassardjian Mr. & Mrs. B. Sahagian \$50 Dr. & Mrs. S. Oundjian Mr. & Mrs. Dikran Simonian Mr. Antranig Shamigian
Arnold H. & Celecia J. Dadian
Mr. & Mrs. Hamo Khatchadourian
Mr. & Mrs. Hrant Jamgochian Mr. & Mrs. Edward A. Sirabian Azniv Charkhoudian & Family Serpoohe Donelian Mr. & Mrs. Garabed Hovsepian IDAHO Alice Margosian Mansfield Paper Company G. Voskanian Mr. & Mrs. Vahan Palanjian Armenouhi Paghigian Mr. & Mrs. Hagop Akmakjian Mr. & Mrs. Hovaness Minassian Armine Hartman Mr. Onnig Mutafian Mr. & Mrs. Richard D. Garibian Mrs. Lousaper Artarian Washington Sevan Jr., A.Y.F. Mr. & Mrs. Ardashes Aykanian Mr. & Mrs. Mgerditch Derderian Mr. Shant Boyadjian Mr. Henry Moughamian ILLINOIS Mary Mergerian
Mr. & Mrs. Gregory Panasian
Mr. & Mrs. Vasken Hachigian
Mr. & Mrs. A. Manoogian Mr. & Mrs. John Vartanian S.M. Carapetian Mr. Diran Jakmakdjian Mr. & Mrs. Sarkis Garibian Mr. & Mrs. Nahabed Charkoudian K. L. Hussissian Mr. & Mrs. Dikran Der Ghazarian Mr. & Mrs. Martin Surabian Mr. & Mrs. Vahan Ornadzian Mr. & Mrs. Hagop Ohanesian Mr. & Mrs. Benjamin Koloian Mr. & Mrs. Harry Charkoudian Dr. & Mrs. Raffi Hovanessian Gary A. Devletian Mr. & Mrs. Harry Marsoubian Mr. & Mrs. Vahan Ghazarian Onnig & Margaret Soukiasian Mr. Levon G. Garabedian Mr. & Mrs. Sarkis Santourian \$700 Mr. & Mrs. Vincent Wallen Mr. & Mrs. Eghia Adamian Anonymous Mr. Bedros H. Kouyoumdjian Mrs. Anna Karapetian \$313 Victoria & Souren Jr. Jaffarian Armenian Apostolic Holy Trinity Mr. Karnig Tavitian Varther Markarian Mrs. Anoush Leblebijian Karl Miller Plate Collections, Chicago Aram H. Sohigian Mr. & Mrs. B. Shemeligian Mr. Ara Melkonian Mr. & Mrs. Haig Pakhchanian Church, Worcester Kirken Babayian Dr. & Mrs. Varoujan Chalian Mr. & Mrs. Nishan Fermanian Varujan & Nancy Asbedian Mr. Kevork Balekdjian Mrs. Heghoush Shegerian Mr. & Mrs. Hrair Pakhchanian Mr. & Mrs. Avedis Aghjayan Mr. & Mrs. Peter Stathopoulos Mr. & Mrs. Vartan Kalajian Mr. Stephen Stepanian Mr. George Kasparian Mr. & Mrs. Mihran Kasparian James Fantazian, O.D. Armenian Relief Society, Springfield Women's Auxiliary, St. Gregory Mr. & Mrs. Stephan Tossounian Victoria Ghazarian Anonymous Rev. & Mrs. Sarkis Andreassian Mr. & Mrs. Sahag Dardarian Mr. Armen Carapetian Knarig Arakelian Mrs. Agavnie Kochakian Mr. Henry Asadourian \$10 Yeretzian Medical Corp. Elise Dombalagian Church, Indian Orchard Mrs. Adele Kazarian Juliette Kevorkian Women's Auxiliary, St. Gregory Church, Indian Orchard Mr. Mardiros Goshgarian Mr. & Mrs. Albert Kassabian Mrs. Bayzar Banklian \$150 Mr. & Mrs. Antranig Stepanian Mr. Nazareth Ohanessian Mrs. Filor Hagopian Mr. & Mrs. Krikor Mikaelian Mr. & Mrs. Gerasim Warutian Mr. George Zabanian Mr. & Mrs. B. Toroyan \$130 Ms. Jeannette Alemian Andranik L. Tramblian Mr. Aris Chakarian Mr. Pierre Toroyan Mrs. Mary Alexanian Miss Seta Hovsepian Granite City, Community Collections Mrs. Sarah Karamanian Mr. & Mrs. Peter Mooradian Henry & Susan G. Hovanasian Mr. Byron Sharbetian Gladys Kasparian Sarkis S. Kasbarian Mr. Shirag Hovsepian Ladies Guild, AASAC of Chicago Hazbig D. Garabedian Mr. Bedros Bandazian Mrs. James Sarkissian Mr. & Mrs. Albert Pounian Mr. & Mrs. Hagop Der Hagopian Mr. & Mrs. Vasken Hachikian Mr. Richard Badalian Mr. Khoren Terlemezian Mr. & Mrs. Antranig Appelian Mr. & Mrs. Ara Killian Mr. Edward D. Martirosian, M.D. Ernest H. Dervishian Mr. & Mrs. Sarkis M. Chutchian Mr. & Mrs. Alexander Puzantian Mr. Jack M. Zadigian Kenneth & Elizabeth Zadigian Mr. & Mrs. Boghos Jamgotchian Mrs. Mary Barsamian Mr. Vahan Azadian Dr. & Mrs. Ara Yeretzian Dr. George Kevorkian Ms. Diana Der Hovanessian Mr. & Mrs. Krikor Ohanessian Arm. Relief Society, Chicago Arm. Youth Fed., Chicago Mr. Ashod Mardirosian Mrs. Mariam Der Hovanesian Mr. Manoug Babikian Mr. & Mrs. Khoren Bandazian Mr. Harry Boyajian \$45 Mr. & Mrs. Leo Sarkissian Mrs. Anna Gosdanian & Arthur Gosdanian Jr. Chake & Sarkis Peterson Mrs. M. Bedrossian Mr. & Mrs. Bedros Boghosian & Family B. Okhanes Rev. & Mrs. Torkom Hagopian Mr. Leon Bablouzian Mr. & Mrs. Norik Mardoian Mr. & Mrs. Boghos Torossian Mr. & Mrs. Charles Marabanian Mr. & Mrs. Toros Sargissian Mr. & Mrs. Harry M. Allamian Mr. & Mrs. Krikor Kaladjian Mr. & Mrs. John M. Hajian Leo & Mary Gelenian G. H. Alajajian Mr. Aram Stepanian \$35 Mr. & Mrs. Hovsep Nigoghosian Dr. Lester Brackley, Shore Mr. & Mrs. Hratch O. Doumanian Mr. & Mrs. Jack Leblebijian Ed DErvishian Anonymous Optometric Association Ardzive Moushigian H.N. Hagopian Zabelle H. Azablar Mr. & Mrs. Sarkis Tahmasebi Mr. & Mrs. Leon Bezdikian Mr. & Mrs. Joseph K. Semerjian Mr. & Mrs. Manoug Ghazarian Mr. Mardiros Terzian Garnik Badalian Raffi Zargarian Mr. & Mrs. Carnig Terzian Anonymous Betty E. Antonian Elizabeth Zakoian Anne Kazanjian Siranoush Michigian Takoohie Mooradian Mr. Berj Shamigian Mr. & Mrs. Nahabed Warutian Mr. & Mrs. Norig Mardoian Mr. & Mrs. Nazaret Aladjadjian V. Azablar Mrs. Haiganoush Ohanesian Mr. Mardiros Borsikian Judith Hagopian Mr. & Mrs. Ara Demurjian Gerard Amirian Karnig Davitian Farouhi Caroghlanian Mr. & Mrs. Ara B. Sahagian Mr. Hachadoor Hamparian Baizar Garabedian Charles Pambookian Mrs. Marta Noranjo Mr. & Mrs. Ohannes Kouzkounian Mrs. O. Fantazian Gertrude Nahigian Mr. & Mrs. Onnig Khatcherian Mr. & Mrs. Ruben Der Hovanessian Mr. & Mrs. Simon Terzian Siran Isberner Mrs. Virginia La Crosse Dickran Babigian Mr. & Mrs. Armen B. Loosararian Mr. & Mrs. Artin Sabounji Mr. Berge Tatian Paul Boyajian Mr. & Mrs. Adour Kouyoumjian Mrs. Margaret Maynard Mr. Mesrop J. Sarajian Mr. & Mrs. Vahan Karlian Mr. Armenak Boyadjian Mr. & Mrs. Vartkes Boyadjian Mr. & Mrs. Aghajan Melkonian \$2 Mr. & Mrs. David Tavitian Mr. Yervant Alexanian A.R.S. Suburban Boston, Javo Arpine Zildjian Anonymous Dicran Krikor Sekerian Mr. & Mrs. John Krikorian Mr. Fred Margosian Mr. & Mrs. Charles Sahagian Mr. Garabed L. Ye. Markar J. Dombalagian Mr. & Mrs. Dikran & Mr. & Mrs. INDIANA H. Douzjian Mekerdijian Family Boghos Khatchadourian Mrs. Sarah Vartanian Joseph Arousiag Barsoomian Nartouhi Aylaian & Anna Azhderian Mrs. Sita Kurkjian Smith \$5,000 Wasil Saribekian Mr. & Mrs. Karekin Soghigian Zohrab Tazian Mr. Mardiros Kazanjian Paul Khatchadourian Mr. Leo A Agsanian Mr. Khoren Karaian Mrs. Nazan Khachadoorian B. K. Ekmekdjian \$4,000 Mr. & Mrs. Paul Kaloosdian Miss Rosemary Khachadoorian Anonymous Mr. Edward L. Tellalian Mr. Karnig A. Demirdjian Mr. & Mrs. Theodore Loshkajian Harry Maranian Mrs. S.A. Chooljian George Minassian \$1000 Mr. & Mrs. Gorken Melikian Sara Kelemderian Vigen Babayan Mr. & Mrs. Hovanes Zabunian Mr. & Mrs. John M. Hajian, Jr. Mrs. Seroon Yegeshian & Miss Genevieve Yegeshian J. S. Paul \$100 \$99 Mr. & Mrs. Joseph Unanian Mr. & Mrs. Edward Arakelian Mr. & Mrs. John Margosian Mr. Aram Marabian Mr. & Mrs. R. Surenian V. Nersesian Mr. Sarkis Esmerian Vartanoush Karibian \$60 Mr. & Mrs. Zaven K. Kurkijan Mr. & Mrs. Vreje Najarian \$50 Mr. Harry Hagopian Natalie Bandeian Mr. Benj. P. Yezagelian Mr. and Mrs. E. Shahnasarian Erivan & Sion Hagopian Charles Dedeian \$50 Mgerdichian Family George B. Parseghian John Mason, Jr. Mr. & Mrs. Alex Bagdasarian Mrs. Alice Peltekian & Son Ara A Asadorian Mr. Berj Antreassian, M.D. Mr. & Mrs. Andranik Ovasapian Gador Tanelian & Araxy Aykanian Mr. & Mrs. Derenig Dilbarian Mr. Sarkis Ghazarian \$25 Mrs. Annaguel Boyadjian Mr. & Mrs. Nishan Vartanian Mr. & Mrs. Kourken Karaian Elaine S. Minassian \$20 Mr. Ara Boyadjian Rosanne Bonjoukian Mr. Yervant Chorbaijan Victoria Kirazian Astrid Nigohosian Mr. & Mrs. Armen Tashjian Anahis Keledjian Helen Najarian & Sossie Manougian \$20 Dikran & Yeredeke Rostomian Mr. & Mrs. Carnig Piligian Mary Cassabian H.O. Doumanian Cynthra C. Wedel Mr. & Mrs. Dikran H. Soulakian Mr. Stepan G. Piligian Pauline E. Hagopian Mr. Mardig Kazanjian Mr. & Mrs. Robert Ohanessian Mr. & Mrs. Garbis Aladjadjian Mr. & Mrs. Simon Bagian Armen P. Melikian Alexander Arzumanian H. Avanessian Mr. & Mrs. Gary Setian Mr. Yeghia Akoghlanian Peter Sarafian Mr. & Mrs. Haroutiun Torossian Mr. & Mrs. Sooren Zamanigian Edward & Anna Karaian Arthur & Margaret Der Marderosian IOWA Mr. Harry Seraydarian Mrs. Hazel Barsamian Rev. Antranig Baljian Mr. & Mrs. Kooyomjian Mary Papazian \$500 Garo A. Chalian, M.D. Virginia Kaderian Sirvart Sabouniian Mr. & Mrs. Hovsep Nersessian Mr. & Mrs. Serob Andonian Mr. & Mrs. Sempad S. Pinedjian K. Arevian Mr. & Mrs. Jacques Balian Mr. Agop Baharian Mr. & Mrs. Philip Ovoian **KANSAS** Mr. & Mrs. Joseph Guedikian. \$10 Zelma Kazarian Armenian Apostolic Holy Trinity Mrs. Dove Karekin Mr. Khoren Movsesian Mr. & Mrs. L. Mishmeshian Mego & Chnorig Essajanian Mr. & Mrs. Varujan Barsamian Mr. Nicole Mooradian Zaven G. Hatutian Church, Worcester Mr. Artin Artarian \$20 Mr. & Mrs. George & Ophik Nazarian Mr. & Mrs. Manoug Boyadjian Mary Yeminijian Fortunee Kurkjian Mrs. Margaret Garagossian Mr. & Mrs. Shant & Arpi Sarian A.R.S. Sybil Chapter of Indian Orchard MASSACHUSETTS Mr. & Mrs. Harry Setian Mary Derderian Mr. & Mrs. Missak Kelekian Mrs. Marie Holasian & Family Nora & Maro Vertanesian Mr. & Mrs. Sarkis Arterian A.Y.F. Haig Chapter of Springfield, Mr. & Mrs. Ishkhan Hagopian The Union of Armenians of Aintab Robert L. & Liza A. Shipp Mr. & Mrs. Siragan Kerkonian Indian Orchard Miss Rose Najarian in America, Inc. Seranoush Vartanian Miss Varsenig Boyadjian Dikran A. Beurklian Siran & Shabouh Kefelian Mr. & Mrs. Vasgen Aivazian (Continued on page 6) Mr. & Mrs. Leo Paksarian

St. Gregory Church, North Andover

Mr. Stepan Mesrobian

Mr. & Mrs. Vrej Amerazian

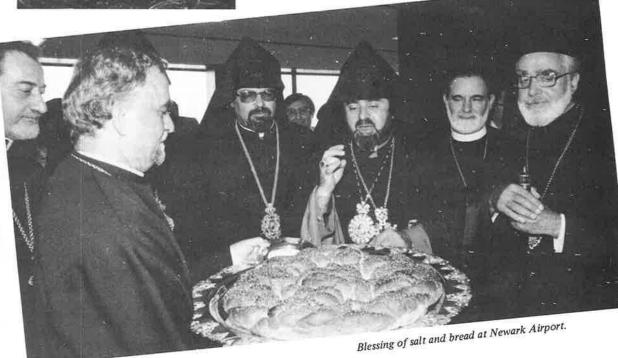

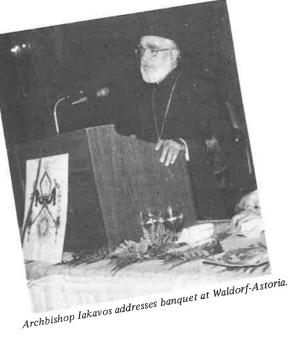

Bishop Ashjian presents Vehapar with a new Pontifical Staff - a sift from the community, made possible through the senerosity of Hasmig and Vahakn Hovnanian.

Terence Cardinal Cooke presents a medallion commemorating the 100th anniversary of St. Patrick's Cathedral to His Holiness.

A large crowd gathers in front of St. Illuminator's Cathedral in New York following Pontifical Mass.

Khachverats or the **Exaltation of the Holy Cross**

by Rev. Gorun Shirikian

Every year, khachverats, or the Exaltation of the Holy Cross, is celebrated in the Armenian Apostolic Church on the nearest Sunday to September 15th. Khachverats is one of our Church's five Daghavars or major holidays consisting of the following festivals: Christmas (Dzunoont); Easter (Zadeeg); Transfiguration (Ailagerbootiun or Vartavar); Assumption (Asdvadzadzeen) and Exaltation of the Holy Cross (Khachverats). Each of these holidays has a close relationship to the life and the saving work of our Lord, Jesus Christ,

As we know from the history of the Christian Church from the earlier centuries, the Cross became a venerated object among the Christians, being accepted as an instrument which led toward the salvation of all mankind because of Jesus' vicarious death on the Cross. Therefore, it is not amazing that the Armenians, as other Christian churches, venerate the Cross as a symbol of salvation and eternal life. Jesus Himself had said, "Those who take their cross and follow me will inherit the eternal life." There are numerous events of the Exaltation of the Holy Cross. Let us now explore both the historical and religious connotations of this Holy Day of

Khachverats is one of the oldest festivals dedicated to the Exaltation of the Holy Cross. The first event is connected with a tradition which relates that the first Patriarch of Jerusalem, James, brother of Jesus Christ, elevated the Holy Cross during a religious ceremony chanting the hymn called "Khachee Koh Kirsdos Yergeer Bakanemk," which means, "To Your Cross We Bow," thus accepting the cross as a symbol of salvation and thereby an object of utmost veneration. James was later martyred in Jerusalem, and upon his grave stands the enormous Armenian monastery of St. James comprising one-sixth of the entire city of Jerusalem.

The second event is designated to commemorate the recapturing of the Holy Cross from the Persians. King Khosrov of Persia, while waging a war against the Byzantine Empire, occupied Jerusalem in 610 A.D. The Persians pillaged the ancient monasteries and holy places of Jerusalem and surrounding areas. They also captured the Holy Cross which was placed in the Cathedral of the Holy Sepulcher by St. Helena the mother of Emperor Constantine, in the fourth century A.D. (see Kud Khach or The Discovery of the Holy Cross). After almost two decades of captivity of the Holy Cross, the Byzantine Emperor Heraclitus called on the help of all Christians in his empire and surrounding countries in order to recapture the Holy Cross from the Persians. King Khosrov of Persia resisted the Byzantines violently. The Byzantines, reinforced by Armenian troops under the leadership of Mejej Kunoonee, battled the Persians on several occasions. But the Persians still persisted in defending their country until Khosrov, King of Persia, was assasinated by his own son, Cavad Sheero. Upon Khosrov's death, the Persians surrendered in 627 A.D. and agreed to return all the valuable relics and wealth captured in Jerusalem, including the Holy Cross.

The joy of the entire Christendom was overwhelming. The Holy Cross was brought back upon the shoulders of the Christian officers passing through Armenia. Throughout the entire journey, the Holy Cross was greeted and venerated everywhere by the pious Christian population of Armenia and Asia Minor. Later, the Cross was shipped to Jerusalem to be instituted in its old place in the Cathedral of the Holy Sepulcher.

This event is celebrated by our church with a special service. A veiled cross, ornamented by beautiful flowers and Rehan is carried through the church by priests, deacons, acolytes, servers, and the choir in a procession. Stopping at the middle of the church, the priest(s) will bless the four corners of the world asking God's blessings and bounties for the prosperity of the Armenian Church and country, for Christian nations overall, and for fruitfulness of the land and all the holy places and their inhabitants.

The Feast of the Holy Cross has generated from these two events. It is called the Exaltation of the Holy Cross because in both instances the Elevation (Exaltation) of the Holy Cross is the central aspect of the feast. By its elevation, the Christians witness its saving power and derive from the Holy Cross the necessary strength and the healing power as our ancestors did. Thus, we read in the Gospel of St. John 3:14-15. "And as Moses lifted up the serpent in the wilderness. even so must the Son of Man (Jesus) be lifted up. And whosoever believeth in him should not perish, but have eternal life." What does St. John mean by this commment? Jesus descended from heaven to bring salvation (participation in God's life) by being lifted up on the Cross. And therefore whosoever is smitten by the evil, will regain his spiritual health and find a new way in his life leading to atonement and salvation. (Read the story of Moses' serpent, Num. 21:5-9). The message of the Exaltation or Elevation of the Holy Cross is as relevant to our time as it was during the time of Moses and Emperor Hereclitus, since we still complain about God's orders and disobey His Commandments.

How can we free ourselves from the snares of Satan? This question often times remains unanswered in our weak souls. Our forefathers found the answer by looking to the Holy Cross upon which Jesus shed His blood for our salvation. If our intention is sincere and our decision is derived from our faith in God and His only begotten Son, Jesus Christ, we will benefit by looking to the Holy Cross as the Israelites did by looking to the bronze serpent.

Soon another year will pass before you examine thoroughly this lesson again. Would you be able to say next year that you are much stronger and healthier both spiritually and morally than the previous year? If your answer is yes, look forward to another Khachverats. Surely, then, every minute, hour, day, week, and year you will become stronger and healthier as an adopted child of God.

Investors of the **Great Investor**

by Rev. Dr. Vahan H. Tootikian

Life is an investment and we all are investors. When we think of this investment, a few observations and facts become clear.

First, in life's investment God is the Greatest Investor. All we are and all we have, all we hope to be and have is His. To the question, "Whose world is this?" our first and immediate answer often is, "This is our world!" And in a sense, this is true. But essentially, this is God's world. The Psalmist rightly claims, "The earth is the Lord's and the fullness thereof." What we are and have is ultimately God's investment. The Parable of the Owner of the Vinevard is an allegorical account of God's investment. In the parable He is the vineyard owner, who leaves the vineyard to us. His caretakers. When the time of the harvest comes He sends His messengers—the prophets. He sends them again-and again. When they are thrown out—out of His immeasurable love, God makes His greatest investment-He sends His Son to redeem His creation. Speaking of this investment, our Lord said. "God so loved the world that He gave His only begotten Son. . . . I came that you may have eternal life." Yes, God is the Greatest Investor.

Second, we all are investors too, with a difference that we are stewards and trustees of the Great Investor. God is the ultimate and sovereign owner of all life and substance, and we are but stewards and trustees of His bounty. We are accountable and responsible for our stewardship. Isn't this what Jesus tells us by the Parable of the Talents?

But our investment is not necessarily material. Investment has a broader implication. We are called to invest not only our treasure, but our time and talent as well. We are called to give not only our substance but ourselves. Money sometimes can become a substitute for personal involvement. In Charles Dickens' Christmas Carol, the problem of Scrooge was not only his stinginess, but his lack of concern and involvement. He gave a bit of money and assumed that he had done his share in supporting the workhouses. It was not until much later that Scrooge awakened to the true meaning of giving, namely caring, loving, being sensitive and involved, and giving of himself.

The question is not whether or not we are investors and stewards—of course we are! The real question is, what sort of investors are we?

The fact that we are trustees of what is given us carries with it a profound and challenging thought. If we are trustees, if God trusts us, we ought to be trustworthy. As investors of God's trust, therefore, we must ask ourselves, what are we doing with the trust God put in us?

Third, life and our investments are based on the principle of "Give and Take." We give and take, like we exhale and inhale. And in a real sense, giving is living. Someone said, "The real things in life should not be kept, for if they are kept they become a curse rather than a blessing." For example, try to keep love to yourself, and it will turn into lust. Try to keep peace to yourself, and it will degenerate into passivity. Try to keep beauty and it will become a mummy. Try to keep a vision and you may become a visionary. Try to keep money and it

will become a mammon.

Let's not lose sight of the fact that any organization or church that lives for itself will die by itself. Our churches and our ecclesiastical establishments are no exceptions.

Then, the question that evokes in our minds is this: Is the ultimate purpose of our lives simply the goal of self-serving comfort, or is it to create the kind of life which enriches those we touch and thus enriches ourselves? Is the ultimate purpose of our lives built upon the philosophy "The world and men owe me something and my life will be spent in getting what they owe me?" Or is our philosophy that every person and institution has an obligation and privilege of leaving the world a better place than they found it?

The late President John F. Kennedy with a deep insight summarized it when he said, "Ask not what your country can do for you, but what you can do for your country." By the same token, I conntend that those who always stand on the receiving end of the Church and our national institutions and sometimes are critical of their modes of operation would render a greater service even to themselves if they sincerely asked, 'What can I do for them?"

Fourth, any corporate endeavor - Church or organization — is, in a sense, like a vast mutual investment. In a mutual investment fund there are many investors, in which the stockholders rise and fall together. In a vast mutual investment of life we all rise and fall together.

Let us make no mistake about it that our Churches, our organizations, all institutions, here and abroad, are a mutual investment. If our Churches, institutions and compatriots fall in Lebanon or in the Near East, or in any other place on the globe, we fall with them, and vice versa. If they rise we will rise with them. In John Donne's beautiful words, none of us is "an island entire of itself. . .but a piece of the continent. . .and if the bells tolls don't ask for whom the bell tolls, it tolls for you and me."

Any Armenian-American who says the rest of our Churches and institutions is no concern of his, may think he is being realistic, but in fact, is very unrealistic and short-sighted, for in St. Paul's words, "No man lives to himself, and no man dies to himself."

Fifth, gratitude is the touch-stone of our Investment Program of life. The moving power of our stewardship-be that time, talent or treasure—should be a loving and grateful spirit. We give not because we should, but because we may. We invest in things and persons because God has invested in us, and we feel grateful to Him.

A witty person has said, "There are three kinds of givers in the world, the flint, the sponge and the honeycomb. To get anything out of a flint, you must hammer it and then you only get flint and sparks. To get anything out of a sponge you must squeeze it. But a honeycomb overflows with its own sweetness."

In our Church, community and national life we need "honeycombs" who give of their time, talent, treasure, and above all, of themselves, willingly, lovingly, cheerfully, and gratefully.

(Continued from page 4) MASSACHUSETTS (continued)

Sima & Lucy Piligian Sirpoohi Elmassian Sirvart Haroian Mr. & Mrs. H. Paraghamian Mr. & Mrs. Hagop Nersesian Mr. & Mrs. Avedis Sahakian Mr. & Mrs. M. Manoogian Mary Dulgarian Mr. & Mrs. Austin Astorian Mr. Charles Sarkissian Araxi Khandiian H. Mantarian Mrs. M. Melkonian Mary Matoian Hagop Koundakjian Mr. & Mrs. John Karnikyan Victoria Arsenian Arax Aghabegian Aris K. Andonian D. Dedekian Lousaper Shamlian Miss Margaret Helen Merguerian A. Ara Danikian Jacob Panian Charles Terzian Mr. & Mrs. H. Haboian \$15 Linda Piligian & John McGann Toros Kalagian Mr. & Mrs. Vartkes Depoian A Kilerdian Dicran Antreassian Haigoohe Eghazarian Harry S. Nalbandian Berg Keshian M. Bagdasarian & Neighbors George Kaderian Richard Keshian Mr. & Mrs. S. Dlugoznia Mr. & Mrs. Adolpho Crespo Mary & Jack Setian Mr. & Mrs. N.M. Merigian Mr. & Mrs. Jim Malcus Mr. & Mrs. Antranig Barsamian Mr. Onik Kooyomjian Mrs. Natalie Israelian Mrs. Richard S. Lane Vergin Megerdichian Mr. Harry Avedisian Lt. John A. Keusseyan Verkin Gulbankian

Mr. & Mrs. Jacob A. Hagopian

Mr. Ardashes Ouzounian

MASSACHUSETTS (continued)

Roger G. Papelian Rose Kearch Jack M. Pogarian Antoinette Chorbajian Mr. Ashod K. Amirian Mr. Avedis Kizirian Rose Almonian Astreed T. Bagdoian Peter J. Demerijan Elizabeth Kirkorian Kirkor Kirkorian Paul Shamshoyan Harry Nalbandian Mr. & Mrs. John Avigian Helen Boghosian Miss Berjuhi Babian D. Kasparian Euginia Sahagian Beatrice Mamigonian Elizabeth Manookian Shahin Hachadourian Abraham Megerdichian Mrs. Esther Avedisian H.C. Hollisian Betty Kalenderian Mrs. S. Paytonjian Mr. & Mrs. A. Armelih Grace Deradoorian Mr. & Mrs. Haig Tekeyan Vahram & Helen Sookikian Mr. & Mrs. Samuel Pasboian K. Keshishian Helen & Stephen Boyajian Asdghig Stepanian Hagop Atamian Dikran Balian Hagop Esserian J. L. Messian Josephine Dostoomian Stepan Merjikian Mrs. Takouhi Magarian Yeranouhi Levonian Varsenig Boujicanian Zarouhi Sarkisian Mr. & Mrs. G. Zartarian Mr. & Mrs. H. A. Khachadoorian Mr. & Mrs. Karnig H. Kuludjian Armenuhy Hatzakorzian Mr. & Mrs. Edward Destenian John Abidian D. Deradourian Noubar Meldonian Mrs. Edward A. Thomas Rose Depoyan Diran Der Marderosian

Kalayjian

MASSACHUSETTS (continued)

\$10 Arthur Boyaiian Robert Rustigian Mrs. Markar Terzian Vahan & Louise Boyajian Leon Garabedian Seta Kaligian Mr. & Mrs. G. Hovnanian

Levon Jazalean Baline Vartanian Lucy Tansizian Sirvart Vartanian Alice Piligian Levon Ohnigian Mr. & Mrs. Kapriel Arakelian A. Hachadourian Anonymous Mrs. Virginia Sarkissian Mr. & Mrs. Jacob Frankian Michael & Kathleen Casey Mr. & Mrs. A. Schiripo Mr. & Mrs. M. Tavitian Mr. & Mrs. Harry Megrian Mrs. S. Torigian Carl Mootafian Berge Ara Zobian Mrs. Esther Paretchan Efkine Papazian George Najarian Victoria Gazoorian Mrs. Rose Philips Daniel S. Tabakian S. K. Mekhitarian Charles Sarian Ester Kalandiian Mr. & Mrs. Mark N. Kazarosian Nevart Melikyan Siran Chekiiian Mrs. Takouhi Magarian Carl & Valerie Narsasian M. Ananian C. Kalajian Charles H. Abdalian Kirk & Lee Aharonian Lucy Der Manuelian Rose Tufenkijan Levon Der Kasparian Edward B. Woods Frederick A. Howard Philip L. Sears Harold K. Melkonian

J. Vartabedian

MASSACHUSETTS (continued)

Charles Goshdigian Abrahamian John K. Barberian G.T. Kezerian Ronald Zartarian

MISSOURI

\$50 Arthur Noroian George M. Bohigian, M.D. \$15 Mr. & Mrs. William Sougian Leon Izmirlian Dorothy

NEVADA \$10

N. N. Tohalakian

NEW HAMPSHIRE Rouben Gavour George G. Boghigian Nishan T. Toumajan

> LIST WILL BE CONTINUED NEXT MONTH